

Spis treści

Wykaz skrótów	5
Wstęp	13
Rozdział I	
DZIEDZICTWO MUZYCZNO-LITURGICZNE	
DIECEZJI PŁOCKIEJ	31
1. Muzyka liturgiczne w Płocku	
w okresie średniowiecza od XI do XV wieku	32
1.1. Najstarsza tradycja muzyczno-liturgiczna – wiek XI	32
1.2. Świadectwa śpiewu w płockiej liturgii katedralnej w XII i XIII wieku	33
1.3. Pieśni w języku polskim – muzyka liturgiczna w Płocku w XIV wieku	38
1.4. Początki budownictwa organowego	41
1.5. Oficjum rymowane ku czci św. Zygmunta świadectwem płockiej twórczości muzyczno-liturgicznej	42
2. Muzyka kościelna w diecezji płockiej od XVI do XIX wieku	44
2.1. Biskup Erazm Ciołek w trosce o piękno liturgii	44
2.2. Ograniczenie katedralnej służby Bożej – pożar i odbudowa katedry	46
2.3. Kapela katedralna	46
2.4. Katedralne kolegia wikariuszy, psalterzystów i mansjonarzy	47
2.5. Stan śpiewu i muzyki w parafiach	49
2.6. Repertuar śpiewów kościelnych	51
2.7. Nadużycia muzyczno-liturgiczne w XVIII i XIX wieku	55
3. Odnowa muzyki liturgiczne w duchu ruchu cecylińskiego	
na przełomie XIX i XX wieku	56
3.1. Ruch odnowy cecylińskiej w diecezji płockiej	56
3.2. Działalność publicystyczna i wydawnicza propagatorów odnowy cecylińskiej	58
3.3. Kształcenie organistów	60
3.4. Budownictwo organowe	62
3.5. Twórczość muzyczna w diecezji płockiej oraz repertuar muzyki kościelnej	63
4. Stan muzyki kościelnej po II wojnie światowej	66
4.1. Odbudowa po zniszczeniach wojennych	66
4.2. Kształcenie i formacja organistów	68

4.3. Muzyczne przygotowanie duchownych	69
4.4. Repertuar śpiewów kościelnych	70

Rozdział II

ODCZYTANIE W DIECEZJI PŁOCKIEJ

MYŚLI TEOLOGICZNEJ SOBORU WATYKAŃSKIEGO II

O MUZYCE W LITURGII	74
1. Teologia muzyki liturgicznej przed Soborem Watykańskim II . . .	75
1.1. Chorał gregoriański i polifonia palestrinowska – rozumienie muzyki liturgicznej do XIX wieku	76
1.2. Wpływ cecylianismu na postrzeganie muzyki liturgicznej na przełomie XIX i XX wieku	78
1.3. Zwiastuny zmiany – teologia muzyki w liturgii w okresie przedsoborowym	81
2. Przyjęcie soborowej teologii liturgii i muzyki liturgicznej w diecezji płockiej	85
2.1. Teologia liturgii i muzyki liturgicznej w czasie trwania Soboru Watykańskiego II	86
2.2. Działalność Diecezjalnej Komisji Liturgicznej, Diecezjalnej Komisji Muzyki Kościelnej i Diecezjalnej Komisji do spraw Organistowskich	91
2.3. Formacja duchowieństwa w zakresie teologii liturgii i muzyki liturgicznej	100
2.4. Propagowanie idei odnowy liturgiczno-muzycznej przez publikacje dostępne w diecezji płockiej	106
2.5. Synody diecezjalne	115
3. Refleksja teologiczna nad muzyką liturgiczną w kontekście misterium liturgii	116
3.1. Liturgia w aspekcie trynitarnym i historiozbowczym – anamnetyczny wymiar muzyki liturgicznej	117
3.2. Liturgia w aspekcie eklezyjalnym – muzyka liturgiczna w budowaniu wspólnoty Kościoła	122
3.3. Liturgia zapowiedzią niebieskiego Jeruzalem – muzyka liturgiczna jako przedsmak nieba	125
3.4. Dialogiczny wymiar liturgii – muzyka liturgiczna w zbawczym dialogu Boga z człowiekiem	128

Rozdział III

KSZTAŁCENIE W ZAKRESIE MUZYKI KOŚCIELNEJ	132
1 Formacja stała duchownych w zakresie muzyki kościelnej	133
1.1. Założenia prawno-liturgiczne	133
1.1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	133
1.1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	135
1.1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	138
1.2. Wychowanie muzyczne duchowieństwa diecezji płockiej	139
2. Przygotowanie muzyczne kandydatów do kapłaństwa	141
2.1. Założenia prawno-liturgiczne	142
2.1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	142
2.1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	145
2.2. Formacja muzyczno-liturgiczna w Wyższym Seminarium Duchownym w Płocku	148
2.2.1. Nauczanie muzyki kościelnej w Wyższym Seminarium Duchownym w Płocku	148
2.2.2. Inne elementy formacji muzycznej kandydatów do kapłaństwa	154
3. Edukacja i formacja muzyków kościelnych	157
3.1. Założenia prawno-liturgiczne	157
3.1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	158
3.1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	160
3.1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	165
3.2. Formy kształcenia, doskonalenia zawodowego i formacji muzyków kościelnych diecezji płockiej	169
3.2.1. Kształcenie i formacja organistów	170
3.2.1.1. Powstanie i działalność Diecezjalnego Studium Organistowskiego im. ks. Eugeniusza Gruberskiego w Płocku	170
3.2.1.2. Program nauczania w Diecezjalnym Studium Organistowskim im. ks. Eugeniusza Gruberskiego w Płocku	175
3.2.1.3. Formacja duchowa i szkolenia organistów	182
3.2.2. Kształcenie muzyczne oraz formacja liturgiczna i duchowa innych muzyków kościelnych	186

4. Formacja muzyczno-liturgiczna świeckich uczestników liturgii . . .	188
4.1. Założenia prawno-liturgiczne	188
4.1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	188
4.1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	191
4.1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	195
4.2. Przygotowanie wiernych świeckich do czynnego udziału w śpiewie	196

Rozdział IV

DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁÓW ŚPIEWACZYCH	201
1. Założenia prawno-liturgiczne	202
1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	202
1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	206
1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	209
2. Schole gregoriańskie	210
3. Chóry parafialne	211
4. Schole dziecięce i młodzieżowe	216

Rozdział V

REPERTUAR ŚPIEWÓW LITURGICZNYCH	227
1. Założenia prawno-liturgiczne	228
1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	228
1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	235
1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	245
2. Śpiewniki wydane lub używane w diecezji płockiej	247
3. Śpiew gregoriański	253
4. Wielogłosowa muzyka liturgiczna	256
5. Skarbiec pieśni liturgicznych w języku polskim	258
6. Repertuar dziecięcych i młodzieżowych zespołów śpiewaczych . .	265

ROZDZIAŁ VI

LITURGICZNA MUZYKA INSTRUMENTALNA ORAZ KONCERTY W KOŚCIOŁACH DIECEZJI PŁOCKIEJ	277
1. Założenia prawno-liturgiczne	278
1.1. Prawodawstwo Kościoła powszechnego	278
1.2. Prawodawstwo Kościoła w Polsce	283
1.3. Prawodawstwo Kościoła w Płocku	288

---

2. Organy piszczałkowe	
podstawowym instrumentem liturgicznym	290
2.1. Stan organów w kościołach diecezji	
u progu Soboru Watykańskiego II	291
2.2. Budownictwo organowe w okresie posoborowym	294
2.3. W trosce o piękno muzyki liturgicznej – remonty organów . .	302
2.4. Stan organów na rok 2017	303
3. Inne instrumenty muzyczne w liturgii	306
4. Koncerty w kościołach	311
Zakończenie	317
Aneks	327
Bibliografia	339